

Gender Pay Gap Report

2023

Published November 2023

คำนำ

รายงานช่องว่างรายได้ระหว่างเพศ (Gender Pay Gap) ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาช่องว่างรายได้ที่เกิดขึ้นระหว่างบุคลากรเพศชายและบุคลากรเพศหญิงของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2566 โดยมุ่งศึกษาค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศในบุคลากรสายวิชาการ และบุคลากรสายปฏิบัติการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตระหนักถึงความสำคัญของความเสมอภาคทางเพศ (Gender Equality) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้ความสำคัญกับการลดช่องว่างรายได้ระหว่างเพศ เพิ่มศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ให้ทุกความแตกต่างอย่างเท่าเทียม สอดรับกับนโยบายความเท่าเทียมด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ที่ให้ความสำคัญต่อการเคารพสิทธิมนุษยชน ความเสมอภาค และความแตกต่างของปัจเจกบุคคล เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมและเป็นธรรมต่อบุคลากรทุกภาคส่วน

นิยามศัพท์

พนักงานมหาวิทยาลัย หมายถึง พนักงานจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บุคลากร หมายถึง พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

บุคลากรสายวิชาการ หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสายวิชาการ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มคณาจารย์ประจำ (ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์) และกลุ่มนักวิจัย

บุคลากรสายปฏิบัติการ หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสายปฏิบัติการ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารสายปฏิบัติการ (พนักงานระดับ P4, P5 และ P6) และกลุ่มพนักงานปฏิบัติการ (พนักงานระดับ P7, P8 และ P9)

ช่องว่างรายได้ระหว่างเพศ หมายถึง ความแตกต่างระหว่างรายได้ต่อเดือนของบุคลากรเพศชายและเพศหญิง

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน หมายถึง รายได้ประจำของบุคลากรเพศชายหรือหญิงเฉลี่ยต่อเดือน

ค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศ หมายถึง ค่าเฉลี่ยความแตกต่างระหว่างรายได้ต่อเดือนของบุคลากรเพศชายและเพศหญิง โดยใช้สูตรคำนวณดังต่อไปนี้

$$\frac{\text{รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบุคลากรเพศชาย} - \text{รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบุคลากรเพศหญิง}}{\text{รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบุคลากรเพศชาย}} \times 100$$

ผลการศึกษา

1. ค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศของบุคลากรสายวิชาการ

	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (Mean Monthly Pay)		ค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศ (Mean Gender Pay Gap)
	เพศชาย (Male)	เพศหญิง (Female)	
บุคลากรสายวิชาการ	67,711.23	65,791.56	2.83%
บุคลากรสายวิชาการ กลุ่มคณาจารย์ประจำ	70,763.49	69,100.57	2.34%
ศาสตราจารย์	95,786.22	92,309.00	3.63%
รองศาสตราจารย์	80,200.42	76,733.56	4.32%
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	61,550.12	61,977.34	-0.69%
อาจารย์	45,517.20	45,422.39	0.21%
บุคลากรสายวิชาการ กลุ่มนักวิจัย	64,658.96	62,472.56	3.38%

จากตารางค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศของบุคลากรสายวิชาการข้างต้น พบว่า บุคลากรสายวิชาการ มีค่าเฉลี่ยช่องว่างทางรายได้คิดเป็นร้อยละ 2.83 โดยกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศต่ำที่สุดคือกลุ่มคณาจารย์ประจำ คิดเป็นร้อยละ 2.34 ในขณะที่กลุ่มนักวิจัย คิดเป็นร้อยละ 3.38

ทั้งนี้ ในกลุ่มคณาจารย์ประจำ สามารถแบ่งได้เป็น ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ โดยกลุ่มผู้ช่วยศาสตราจารย์ มีค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศต่ำที่สุด คิดเป็นร้อยละ -0.69 กลุ่มอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 0.21 กลุ่ม ศาสตราจารย์ คิดเป็นร้อยละ 3.63 โดยกลุ่มรองศาสตราจารย์มีค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.32

2. ค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศของบุคลากรสายปฏิบัติการ

	ค่าจ้างเฉลี่ยต่อเดือน (Mean Monthly Pay)		ค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศ (Mean Gender Pay Gap)
	เพศชาย (Male)	เพศหญิง (Female)	
บุคลากรสายปฏิบัติการ	45,605.51	43,691.61	4.19%
บุคลากรสายปฏิบัติการ กลุ่มผู้บริหารสายปฏิบัติการ	67,881.91	63,720.30	6.13%
พนักงานระดับ P4	96,785.00	81,067.69	16.2%
พนักงานระดับ P5	62,402.22	63,585.69	-1.90%
พนักงานระดับ P6	44,458.51	46,507.52	-4.60%
บุคลากรสายปฏิบัติการ กลุ่มพนักงานปฏิบัติการ	23,329.12	23,662.92	-1.43%
พนักงานระดับ P7	30,720.44	31,144.73	-1.4%
พนักงานระดับ P8	22,986.02	23,486.90	-2.2%
พนักงานระดับ P9	16,298.88	16,357.13	-0.4%

จากตารางค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศของบุคลากรสายปฏิบัติการข้างต้น พบว่า บุคลากรสายปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศคิดเป็นร้อยละ 4.19 โดยกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศต่ำที่สุดคือกลุ่มพนักงานปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ -1.43 ในขณะที่กลุ่มผู้บริหารสายปฏิบัติการมีค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.13

ทั้งนี้ กลุ่มผู้บริหารสายปฏิบัติการ สามารถแบ่งได้เป็น พนักงานระดับ P4, พนักงานระดับ P5, และพนักงานระดับ P6 โดยพนักงานระดับ P6 มีค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศต่ำที่สุด คิดเป็นร้อยละ -4.60 พนักงานระดับ P5 คิดเป็นร้อยละ -1.90 และพนักงานระดับ P4 มีค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.2

ในขณะที่ กลุ่มพนักงานปฏิบัติการ สามารถแบ่งได้เป็น พนักงานระดับ P7, พนักงานระดับ P8, และพนักงานระดับ P9 โดยพนักงานระดับ P8 มีค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศต่ำที่สุด คิดเป็นร้อยละ -2.2 พนักงานระดับ P7 คิดเป็นร้อยละ -1.4 และพนักงานระดับ P9 มีค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ -0.4

ข้อสรุป

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศ (Gender Pay Gap) ของบุคลากรสายวิชาการและบุคลากรสายปฏิบัติการในภาพรวม พบว่า บุคลากรสายวิชาการ มีค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศคิดเป็นร้อยละ 2.83 ในขณะที่บุคลากรสายปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศคิดเป็นร้อยละ 4.19 โดยบุคลากรเพศชายมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่าบุคลากรเพศหญิงในภาพรวม

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นถึงช่องว่างรายได้ระหว่างเพศที่เกิดขึ้นระหว่างบุคลากรเพศชายและบุคลากรเพศหญิง โดยในบุคลากรสายวิชาการ กลุ่มคณาจารย์ประจำ มีค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศคิดเป็นร้อยละ 2.34 ซึ่งในการพิจารณารายกลุ่ม พบว่า บุคลากรเพศชายในกลุ่มศาสตราจารย์, รองศาสตราจารย์, และอาจารย์ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่าบุคลากรเพศหญิงในกลุ่มดังกล่าว ตรงกันข้ามกับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ที่บุคลากรเพศหญิงมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่าบุคลากรเพศชาย ในขณะที่กลุ่มนักวิจัย มีค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศคิดเป็นร้อยละ 3.38 โดยบุคลากรเพศชายมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่าบุคลากรเพศหญิง

สำหรับบุคลากรสายปฏิบัติการ กลุ่มผู้บริหารสายปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศคิดเป็นร้อยละ 6.13 ซึ่งในการพิจารณารายกลุ่ม พบว่า พนักงานระดับ P4 มีผลลัพธ์สอดคล้องไปกับภาพรวมของมหาวิทยาลัย โดยบุคลากรเพศชายมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่าบุคลากรเพศหญิง ในขณะที่พนักงานระดับ P5 และพนักงานระดับ P6 บุคลากรเพศหญิงมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่าบุคลากรเพศชาย อย่างไรก็ตาม ในกลุ่มพนักงานปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศคิดเป็นร้อยละ -1.43 โดยพนักงานระดับ P7, P8 และ P9 บุคลากรเพศหญิงมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่าบุคลากรเพศชาย

แนวทางการพัฒนา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตระหนักถึงความสำคัญของความเสมอภาคทางเพศ (Gender Equality) ซึ่งจากการศึกษาในครั้งนี้ มหาวิทยาลัยเล็งเห็นช่องว่างในการพัฒนากระบวนการและแนวทางในการปิดช่องว่างรายได้ระหว่างเพศของบุคลากรในมหาวิทยาลัย ผ่านการดำเนินงานตามนโยบายความเท่าเทียมด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ อันเป็นแนวทางมาตรฐานในการบริหารงานและแนวทางปฏิบัติต่อผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะดำเนินการจัดทำรายงานช่องว่างรายได้ระหว่างเพศในปีต่อ ๆ ไป เพื่อติดตามและประเมินผลค่าเฉลี่ยช่องว่างรายได้ระหว่างเพศในบุคลากรสายวิชาการและบุคลากรสายปฏิบัติการต่อไป